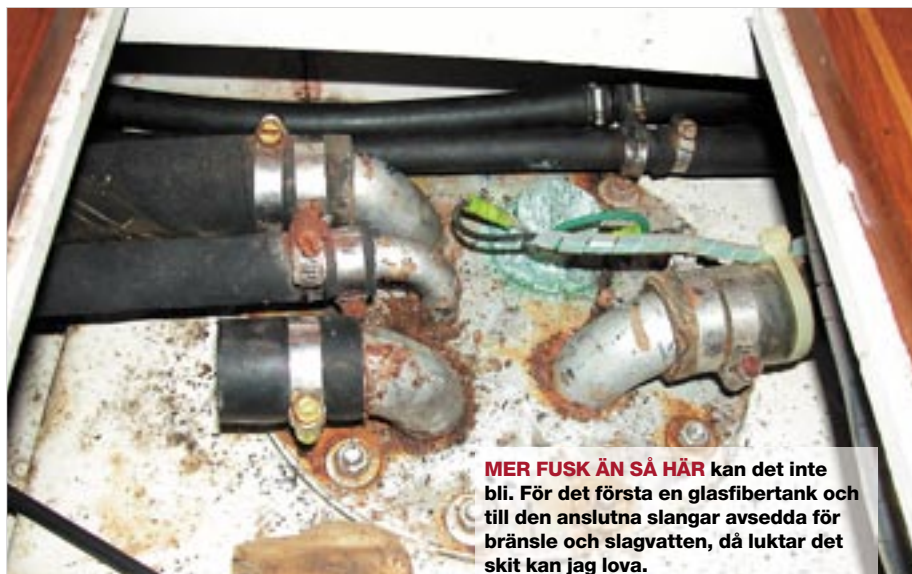


# Skräddarsytt luktfritt

Släng ut skittanken av plast i vinter. Ersätt med en i rostfritt. Sen kan du sitta i lugn och ro.

AV RONALD RYBBE



**MER FUSK ÄN SÅ HÄR** kan det inte bli. För det första en glasfibertank och till den anslutna slangar avsedda för bränsle och slagvatten, då luktar det skit kan jag lova.

» Skittankar av plast är bara skit«, löd rubriken i ett värnummer. Det kom flera mejl med glada hejarop från dem som redan visste hur det skulle vara arrangerat, och det kom många mejl från båtägare som var rent ut sagt förbannade. Inte på mig. Utan på fuskande båtproducenter. Samtidigt undrade man: Vad göra? Frågan är inte så svår att svara på, och heller inte svår att lösa, men svaren är många beroende på en rad olika utföranden.

Först av allt ska sägas att de som har lätt för att vomera bör avvakta till vintern. Som regel är det enklast och minst obehagligt att göra jobbet under vintertid därför att frusen skit nästan inte luktar alls. Men innan termometern kryper under noll börjar vi med att spola systemet med färskvatten och toalettrensning. Blanda till två, tre hinkar med vatten och vanlig WC-rengöring och gör av med hela flaskan i hinkarna. Du klarar det ensam, men bäst är om en person håller i blandningen i toalettstolen och den andre pumpar vidare till septiktanken. Ligger

båten i sjön, ta en åktur i fullgas med lite vilda svängar och kanske också lite grövre sjö så blir tankväggarna spolade ännu bättre. Därefter tömmer du septiktanken omgående.

Nu river du ut allt utom toalettstolen. Den gamla septiktanken i plast tar du med dig till en plåtnisse och ber honom att klippa till, bocka och svetsa en exakt likadan tank fast i syrafast plåt. Men exakt likadan är inte alltid det rätta. En del plasttankar är felaktigt konstruerade. Ibland saknas en vettig manlucka. Om det finns en är det oftast bara ett löjligt litet skruvlock. En riktig manlucka är så stor att man får ner en arm, och den har en stabiliseringskrage som bygger 30–40 millimeter på höjden. Kolla om en sådan får plats. Om inte får du sänka tankväggarna med motsvarande mått.

Många tankar saknar däckstömning, vilket du absolut ska ha. Inte för att det vimlar av tömningsstationer, det vet vi ju, men det finns andra mycket goda skäl till att ha en däckstömning som jag kommer till strax. En annan aspekt är att inledningen till tanken i

vissa fall är placerad långt från utledningen. Det kan gå bra om tanken är liten i bottenplåten, V-formad eller har ett bra fall (lutning) mot utloppsröret. Men är tanken stor kan det vara förödande om skiten fastnar på andra sidan ett eventuellt skvalpskott.

Ventilationsledningarna görs ofta också alldeles för klena. Under gång sprutar och stänker fekalier ända upp till ventilationshålet. Det förekommer vanligtvis tre storlekar av fekalieslang för ventilationen. De är invändigt 16, 19 och 25 millimeter. Mitt råd är att använda minimum 25 millimeter, eller ännu hellre 38 millimeter. Då är risken minimal att få stopp i ventilationsledningen. Får du inte in luft vid tömning, får du heller inte ut skiten. Det som händer vid stopp i ventilationsledningen är att det blir så kraftigt undertryck i tanken att det smäller i tankväggarna och besätningen springer upp på däck.

Om du har en falltank är det extra viktigt med ett grov ventilations slang, ty här har du inte hjälp av en pump. När du öppnar bottenventilen för tömning på öppet vatten strömmar feka-



**DEN HÄR PLASTTANKEN** fick tjäna som mall innan den hamnade på soptippen.



**HÄR HAR DU CHANSEN** att uppleva en skittank från insidan. Notera att det är fruset i botten.



**SÅ HÄR SER DEN NYA TANKEN** ut i rostfritt utförande och med en redig manlucka.



**HÄR EN BRÄNSLETANK** också tillverkad efter en kartongmall. Notera hur de låga sidoplatarna och bottenplåtarna är anpassade till båtens durkhöjd och bottenform.

## »Ligger båten i sjön, ta en åktur i fullgas med lite vilda svängar och kanske också lite grövre sjö så blir tankväggarna spolade ännu bättre.«

lierna inte ut fortare än den luft som släpps in. Är det fekalierester i ventilationsslangen rinner det ännu saktare i utloppsledningen, trots att den är 38 millimeter invändigt, och du får i regel bara ut vätskan om ens det. Resten blir kvar. Ett knep är att öppna däckstömningenslocket, om du har däckstömning, och släppa in luft den vägen. När du gör det och får bort locket skall du märka att det är undertryck i septiktanken, och det bubblar rejält och rör om i soppan och du får en rejäl rustömning. Därmed förstår du vitsen med en grov ventilationsledning.

Vill du öka volymen på den nya tanken och det finns plats i det ordinarie utrymmet, eller om du vill byta till en annan plats, så tillverkar du en »tank«

i kartong. Svårt? Inte alls. Med hjälp av kartongmaterial, sax och tejp fixar man till en pappersmodell mycket enkelt, och sen bygger plåtnisse till en så snygg tank att du häpnar. På bifogade bilder kan du se hur enkel en sådan tankmall kan vara och hur snygga tankar det blir. I mitt fall är det Järna Rostfria som byggt tankarna på bilderna. Samma företag – för övrigt väl kända i båtbranschen – ligger bakom de välkända vattensamlarna för avgaser samt avgasgenomföringar i rostfritt.

När du väljer septikslang ska du välja de bästa som finns på marknaden. Det finns billig slang stämplad med ordet sanitet. Den är inte diffusionstät. Glöm den. En slang av god kvalitet behöver inte alls lindas med plastfolie, det fus-

ket avslöjas inom några år. En »riktig« flerlagersslang med butylgummi och hög gastäthet heter Semperit, Trelleborg eller IVG och kostar från 300 kronor metern. Den är värd sin vikt i guld. För dig som inte har falltank och behöver en pump gäller följande: Det finns ingen handmekanisk membranpump avsedd för ändamålet, trots att det står på förpackningen att de är lämpliga för toalettavfall. Men visst, de klarar både bajskorvar och papper med bravur, och till och med tamponger om man har tur. Men de är inte alls lämpliga ur luktsynpunkt. Det är elektriska avfallspumpar som gäller. De kostar dubbelt så mycket men håller i minst tio år.

Jag sa det i förra artikeln och säger det igen: Lösningen på odören är att kasta ut plasttanken och satsa på en syrafast plåttank, fekalieslangar av kvalitet och en elektrisk fekaliepump. Jobbet är inte alls så svårt som man kan tro, även om det luktar lite ... ■

Ronald Rybbe är auktoriserad besiktningsman BBR och frilansskribent. Du når honom på: [ronald.rybbe@marinkontroll.se](mailto:ronald.rybbe@marinkontroll.se)